

Nro. 41.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken November 21-ik napján,

1807-ik esztendőben.

B é t s.

A' közelébb múlt kedden, úgymint, e' folyó
Novemb. 17-ik napján, dél tájban iktattatott bé
Gróf Erdődy József Eő Excellentiája azon méltoságos hivatalba, a' Fő Cancellariussagba, mellyre
Herczeg Pálffy Károly Eő Kegyelmeffége nyugodalomra lett menetele után Eő Csász. Kir.
Felsége által e' folyó hólnap 4-ikben kegyelmeffen emeltetett. Minekutánna tudniillik az Eő Felsége
hivségére kötelező hitet Eő Cs. Kir. Felsége kezeibe le tette volna Eő Excellentiája, a' Cs.
Üdvari Fő Udvarnok Mester Trautmandorf

S s

Eő Hercegsége által, a' Magy. Kir. Udvari Cancelláriához vezetettet, ott azon Fels. Cancellaria felsőbb 's alsóbb Tagjainak Eő Felsége nevében egy szép óratióval bé mutattajott, a' melly be-
szédre Eő Excellentiája is hasonló szép óratióval felelt, melyre Mélt. Mikos Mihály Udvari Tanácsos Ur Eő Nagysága, mint leg öregebb Consi-
liarius, a' Fels. Cancellaria tagjainak nevekben mind Eő Cs. Kir. Felsége kegyelmességét megkö-
szönte, mind a' Felséges Cancellaria tagjait Eő Cancellarius Eő Excellentiája kegyességébe aján-
lotta.

A' Fels. Kir. Udvari Magyar Cancellariának ma dél előtt tartott Tanácsgyűlésében Nagy Mélt. Herceg Pálffy Károly Eő Kegyelmessége azon Fels. Cancellaria tagjaitól bútsút vett. Bútsúzó oratióját, melly már kezünknel vagyon, az időnek szoros volta miatt a' Magy. Kurir Erd. Olvasóival most nem közölhettyük, de közölni fogjuk a' jövő posta napon.

A' Fels. Csász. Kir. Armadiának következendő változások történtek: — Generál Majorok Dedovich és Ulm Feldmarsal Lajtinantságra. — Obrister Gajoli, Ferencz Károly Fő Herceg Regimentjénél, Obr. Marziani a' Klebekénél; Obr. Kayser a' Császár gyalog Rgnél; Obr. Trautenberg a' 24-ik Rgnél; Obr. Kleinmayer a' Simbschenénél; Obr. Buol a' Mitrovsky József Rgnél Generál Majorokká. — Obristlajtinántok Giurkovich a' 24-ik Regimentől; de Pest a' Klébekétől; Gredler a' Császár gyalog

Rgtől; Titelbach a' F. Herczeg Ferencz Károlyétól; Bardavini a' Simbschenénél; Reinbach a' Mitrovsky Józsefénél; Klenau a' Lusignanétól a' Kollowrath Rghez; Giffinga a' Kolloredo Wenczel R.nél; Frellich a' Károly Fő Herczeg Uhlanusaitól a' Riesch Dragonyossaihoz; és Hövel a' Remontirung Osztálytól ugyan annál Obersterségre — Fő Strázsamesterek La Laine a' Jellachich Regimentjétől a' Ferencz Károly Fő Herczegéhez; Steinmann a' Klebekétől ugyan ott; Hoffmann a' Császár Gy. Rtől ugyan ott; Schwanner a' 24-ik Rgtől ugyan ott; Roy a' Lajos F. Herczegétől a' Simbschenéhez; Salins a' Mitrovsky József Rgtől ugyan ott; Kirchberg Otto a' Württemberg gyalog Rgtől a' Kolloredo Wenczeléhez; Fierland a' Riesch Rgtől ugyan annál; Ertl a' Lusignanétól ugyan annál; Breszlern a' Kaunitztől ugyan annál; Vandergracht a' Spork Rgtől a' Vogelsangéhoz; Oberndorf a' Gemmingétől a' Reusz-Plauen Rghez; Chiezza a' János Nepomok F. Herczeg Rgtől a' Würzburgi Nagy Herczegéhez; Hardegg a' Klenau Rgtől a' F. Herczeg Károly Uhlanusaihoz; Bánffy a' Benyovszki Rgtől a' Jellachich Ferenczéhez; Gabelkoven a' Gyulay Rgtől a' Vukasovichéhoz; Hohenegg a' Klebek Rgtől ugyan annál Öhrisf. Lajtinántságra (Ez az utolsó a' Cs. Kir. Hadi Tanáts. nál lévő hivatalját is, úgymint a' Rekrutirozó Osztálynál való tistséget ezután is meg tartja). — Lovas Kapitány Proháska a' Frimont Regimentjétől ugyan ott, a' Generál Militaris Directi-

onál való Hivataljának meg tartásával; Gyalog Kapitányok G emperle a' Genie Corpustól ugyan ott; Rothkirch a' Stein Rgtől a' hadi Archivumnál; és Wetzelsberg a' Würzburgi Nagy Herczeg Rgtől a' Pioniers Osztálynál Fő Strazsamesterségre emeltettek. Ez az utolsó egyszerűsmind a' Pionirusok Osztályának Commendánsává tétetődött,

(Folytatását a' jövő posta napon.)

Hadi Tudósítások.

A' külső dolgokra ügyelő Anglus Minister Canning, a' Koppenhágai Királynak még most is Londonban lévő követjét Rist Urat avval igyekezett rettenteni, hogy mivel a' Dániai Korona herczeg a' Generál Peyman és Admirál Gambier közt szerzett Capitulatiót helybenem hagyta, meg nem erősítette, hanem inkább hadatizent Anglia ellen, az Anglusok sem fognak Koppenhágából és Zelandiából ki menni. Erre a' nevezett Dániai követ ekképen felelt: Ahnál jobb, mi magunk is azt kívánnjuk, egy hólnap sem telik el, a' midőn mi a' Brittusokat onnan ki hajtyuk.

Az északi Német Országi tudósítások azt hirtetik és erőfitik, hogy I. Sándor Orosz Császár a' Dániai Kir. udvarnak azt igerte, hogy egész hadi és tengeri erejét arra fordítja, hogy annak az Anglusoknak erőszaktételekért elégtételt szerezzen. Az Angliai kikötőhelyekben 40 Dánia Országi kereskedő hajók tartatnak fogságban, mely miatt ki mondhatatlan kárt szenvednek a' Dániai kereskedők. Anglia a' Frantzia háború alatt a'

Dániai neutralis hajókkal való kereskedés által igen sokat nyert, mellyet avval fizetett vissza, hogy 400 hajóinál többet fogságban tart, minden kereskedését öfzve rontotta, hajóseregeit erőszakosan el ragadozta, anya városát el pusztította, 's annál fogva meg lábolthatatlan nyomorúságba ejtette annak ártatlan lakosait.

Nem régiben azt hirlelték a' közönséges újság levelek, hogy az Angliai Kormányfőzék a' Dániai Expeditióban volt Német Legiót a' Svéciai Király birtokainak védelmezésére igyekezett küldeni; de a' mint már tudva vagyon, az is hajókra szállítatott és vissza vitetett Angliába. Most a' Karlskronai magános tudósítások azt tartják, hogy a' Dániában volt Anglus fő Vezér Lord Cathcart maga kínálta volna avval meg a' Svéciai Királyt, mellyre illyen választ vett, hogy minekntánna az Angliával való szoros szövetsége miatt Pomerániát el vesztette volna, nem akarja Svécia Országot is el vesztetni, azért meg köfzöni az igirt segítséget, melly ha nem 12, hanem 300 ezer emberből állana is, még is keves lenne a' Francia Országgal szövetséges Hatalmasságoknak hadi erejek ellen.

A' 3-ik Novembéri Hamburgi tudósítások szerint, minden Angliával való magános levelezést meg tiltott a' Dániai Kir. udvar a' maga jobbágyinak, és minden Angliai jóságokat, 's váltó leveleket sequestrum alá vettetett. — Mi lön, igyszólnak ezek a' Hamburgi tudósítások, N. Britanniából, melly a' száraz Európa dolgait regulázní

igyekezett? Nem Királynéja többé a' Nemzetek, nek, mellyel ekkoríg kérkedett vala. Még is mindazáltal olly nagy meg elegendéssel vannak az Anglus Minifterek a' Dánia Ország ellen küldött expeditió eránt, hogy avval e' világ fűle hallattára ditsekedni nem szégyenlenek.

A' Pétersburgi 3 ik Novemberi levelek azt hirdetik, hogy I. Sándor Császárnak táborból lett vissza meuetelétől fogva, a' Pétersburgi Csász. udvarnak eddig vólt alkotmánya egézlén más színbe öltözött. — Gróf Romanzofnak külső Miniferségre lett emeltetése, az a' nagy megkülönböztetés, mellyet a' Fr. Császári követ General Savaryhoz mutat, az a' hidegség, mellyel az Anglus követ Lord Gower eránt viseltetik, az Orosz kikötőhelyekben való nagy hadi készületek. Feldmarsal Benningsennek eddig viselt hivataljából való el bocsátása, ezek és több illetén környűlállások azt mutatják, hogy a' Pétersburgi Csász. Udvarnak eddig való intézetjeiben, 's másokkal való egyeffégében fontos változások fognak esni. A' Rigai, Revali, Cronstadi, és több Orosz kikötőhelyek meg erősítetnek, 's azokba számos katona őrizetek fognak tétetni.

Még eddig sem Frantzia, sem más szövetséges hadi nép nem ment Dániai Országba bé, és mivel a' Korona örökös is a' Fioniai szigetnek Odense e nevű városába tette által a' maga fő hadi szállását, és Zelandiába is számos hadi nép ment által a' Belten, Koppenhágónak minden ellenség ellen leendő védelmezésére, még most

semmi idegen hadi seregek nem fognak Dánia Országba bé menni.

Norvégiában, a' Bergeni Kereskedők egy rah-ló hajót készitettek ki. Ugyan ott, a' polgárok-nak fiaikból, és mesterlegényekből egy 600 főhül álló artillerista sereget állitottak fel, a' kik mago-
kat vasárnapokon a' fegyverbe gyakorolják. —
October 17-kén, a' midőn tudniillik az ellenséges seregek hajókra szállitattak volna 400 ember igye-
kezett a' Német légióból a' Dánusokhoz által szök-
ni, de semmi uton módon nem találhattak arra
alkalmatosságot.

Frantzia Birodalom.

Párisban ez a' kérdés fordult fel: Miért hagy-
ták el Zelandiát az Anglusok? Azért, így felelnek
a' Frantzia Politikusok, mivel jól tudták, hogy
az ő tengeri uradalmok Novemberben, ott meg-
fog szünni. A' hosszas éjtzakák és a' jegek 20
ezer Dánusoknak, és 30000 Frantziáknak utat
nyitnak a' Belten való által menetelre, és a' hit-
szegő Brittusoknak Zelandiából való ki kajtá-
sokra.

Napoleon Fr. Császár végzéséből Orleans-
ban egy templom adatott az oda való Protestans
Iakosoknak, a' mellyben leg először is Marron
Párisi híres Református Pap predikállott halgatói-
nak nagy meg elégedésekre. — — Orvos Do-
ctor Gall, a' ki a' maga emberi kaponyáról való
tanítása által nagy hirt nevet, és sok kintset gyűj-
tött magának, most Párisban van, és ott is nagy
betsulletben tartatik. — Frantzia Ország belső

osztályaiból sok hadi nép takarodik a' Spanyol Országi határokra olly végre, hogy a' Portugalliába marsirozó egyesült Frantzia-Spanyol hadi sereg avval meg öregbitetteffék. — A' Canalisban, az az, a' Frantzia és Anglia Országok közt lévő tengerben, még tsak posta hajóknak sem leszen szabad ezután Angliába evezni, hogy ekképen evvel az Országgal, mint ellenségével leg kisebb egyessége se leheszen a' többi Országoknak. — A' Párisi Zsurnálok azt hirdetik, hogy az Egyiptomban lévő Anglus hadiseregek ismét nagyon megverettettek, és hogy az életben megmaradtak onnan a' Máltai szigethe fognak által vitetni.

A' múlt October vége felé St. Omerben, Cath. Belgiumnak nevezetes erősségében a' criminalis dolgokra ügyelő Törvényszék egy tsalard bankrotirozott kereskedőt hat óráig tartó perengerre, és hat esztendeig való tömlötzre szententziázyán, azon büntetést eszközölte is. — A' Pétersburgi Csász. udvarnak Párisba rendelt követje Gróf Tolstoy, a' követségébéli tisztekkel együtt oda meg érkezett. — A' Meklenburg-Sve-rini örökös herczeg, nem különben az Anhalt-Kötheni, Dessau, és Bernburgi herczegek is oda mentenek. — Az utólsébbak a' Rénusi Confoederatióhoz állottak, és a' meg egyezés szerint 800 főből álló hadi népet rendeltek a' szövetséges armádia mellé, úgymint, Anhalt-Dessau 350, Bernburg 240, Köthen 210 embert. Az ő Német Országi birtokaik 48 négy szegű mértföldre, népességek 123500 főre tétetik.

A' Londoni Királyi Udvarnak arra az Apolo-

giájára, melyet Koppenhága ellen küldött expedíciójára nézve a' múlt Septemberben közönségesé tétetett, és a' melyet a' Magy. Kurir E. Olvasóival már mi is közlöttünk, igen gyökeres és fundamentomos választ adott ki a' Francia Kormányfő, melynek nevezetesebb tizikkeljeit mi is ki jegyezzük.

Az említett Apológiának következő tizikkeljére: „Ő N. Britanniai Felsőge bizonyosan's hitelesen tudósittatva vólt arról, hogy Fruntzia Országának mostani Feje titkon abban foglalatoskodott, hogy a' Holsteini tartományt hadi erővel elfoglalhassa, 's annál fogva a' száraz Európával való közösülésnek rendes canalisait N. Britannia előtt bé zárhassa, a' Dániai Kir. udvart a' Szundi szoros tengernek az Ang. kereskedés és hajókazás előtt való bé zárasára vagy reá birtassa, vagy kényszerithesse, következőképen a' Dániai hajósereget hatalma alá vetvén avval együtt a' N. Britannia földre ki szállhasson, következőhépentelelt a' Fr. Kormányfő.

„Mi okon nem nyilatkoztattya ki a' Londoni Kabinet azokat a' kútfejeket, a' melyekből ezeket a' bizonyos tudósításokat vette. Ennek oka igen együgyű, az az, tellyefféggel semmi tudósítást nem vett e' tárgyról a' Londoni Kabinet. Semmi szóbeszéd, semmi alkudozás, semmi egye-

sülés nem volt Frantzia és Dánia Országok közt. Semmi szándéka nem volt a' Francia Császárnak a' Dánia ellen való hadakozásra, nem is mivelhette volna azt, mivel nagy igazlátalanság lett volna; sokkal nagyobb, sokkal meg világosodottabb ő, hogy sem azt ne tudná, hogy a' bölte Politikának első principiuma avagy regulája az igazság. Koránt sem úgy van a' dolog, mint azon ministerek gondollyák, a' kik Angliának dolgait kőgmányozzák. — Hát nem látták e', hogy Francia Országnak Dánia Ország ellen való hadakozása a' Francia Császárnak semmi hasznára nem lett volna. Hogyha ő Dániát megtámadta volna, egyenesen Anglia karjai közzé talzította volna azon Országot; egyenesen maga ellenségeinek adta volna a' Sundi szoros tengeren való birodalmat; bizonyosan, 's minden nehézség nélkül el foglalhatta volna Holsátziát és Fióniát, úgy de a' Dániai Armadia maga szigeteibe vévén magát, és a' maga 's Anglia hajó seregeitől védelmeztetvén minden megtámadástól ment lett volna; és így ennek az igazlátalan megtámadásnak a' jett volna a' következése, hogy Dánia, Svécia és Anglia Országokkal magát öfzve kaptsolta volna.“

„Ha helytelenül okoskodnak az Anglus Ministerek, leg alább tudni kellene nékiek azt, hogy a' Francia Császár jobb Logikus mint ők. — Egy sokkal hatalmasabb indító okot észre nem vettek. Annak meg érzésére alkmatlanok lévén, tudálni nem lehet, hogy előre el nem látták. — Dániának meg tamadása igen szembe tünő igazlátalanság lett volna; N a p o l e o n Császárra néz-

ve nagy mocsok lett volna a' következendő mar-
radékoknak szemeik előtt, ezeknek itélet tételek
eránt pedig nem viseltetik érzékenytlenséggel ez
a' nagy Fejedelem. Az Orosz Császárnak Dániá-
val való szoros egyessége egész Európa előtt esmé-
retes. Dániát meg támadni annyit tett volna, mint
a' Tilsiti békefféges kötést fel bontani; mint a' há-
borút újonnan el kezdeni; mint a' Friedlandia
mellett keresett hasznokat el veszteni; mint az
ellenség hadi erejét 40000 Dánusokkal öregbiteni;
mint egész Európát bosszuságra ingerleni. A'
Tilsiti békeffégek tehát magára vette volna Dániá-
ért a' kezefféget, ha másutt kellett volna annak
a' kezefféget keresni, mint a' maga neutralitásában,
avagy egy részre való se hajlásában, és Kormány-
székének bölts rendeléseiben."

„De talán azt fogják a' Londoni Ministerek
mondani, hogy Tilsithen szövetséget kötöttek An-
glia ellen, és hogy abban Dánia is részesült lé-
gyen. Eppen oly nevetséges állítás ez, mint a'
többi, melynek helytelen voltát a' közetkezés is
meg mutatta.

(A' többi következik.)

Ész a ki Amérika.

Minémű indulattal viseltessenek ennek a' sza-
bad Köz Társaságnak lakosi N. Britannia ellen, a'
következendő tudósításból ki tettzik.

„A' szövetséges Statusoknak tsak nem mίν-
den Kerületeiben igen hathatos végzödések tété-
tödték, mellyeknek rövid foglalatiok a' követke-

zendőkben áll: A' *** tartománynak lakosi a' Kormányzásoknak azt a' hőltsefséget, bátorságát, és egyenes szívüségét nagyon tsudalván és közlönvén mellyek által az Európai pusztító nyughatatlanságok közt, a' békeflegnek és részre való nem hajlásnak jótéteményeit fenn tartotta's állandóvá tette: kéntelenek a' leg nagyobb fájdalommal szemlélni, hogy egy más nemzet eránt való ellenséges indulatjokat közönségesfé tenni kényszerítettnek. Meg fontolván Angliának azt a' kegyetlen, és a' szabad Statusok kereskedéset szüntelen nyomó és rontó alkotmányát, a' nem régiben nemzeti törvényes könyvökbe bé iktatott változásokat, azt a' szörnyü keménységet és igazágtalanságot, a' mellyel N. Britannianak ezen új principiumai gyakorlásba vétetődtek — szemmel látott tanúi lévén annak a' felfuvalkodtságnak, mellyel a' N. Britanniai hajóseregektől való tiszték az ő tulajdon kikötőhelyeikben is viselték magokat — szemmel látó tanúi lévén azon barbarusságnak, mellyel egy Anglus tiszt az ő polgártársokat Pearce János t büntetetlen meg ölte — szemmel látott tanúi lévén annak a' szemtelen vákmerőségnek, a' mellyel ők az ő polgártársaiknak a' tagas tengeren erőszakoson szolgálatra való el vitelekben élnek; 's kiváltképen szemmel látott tanúi lévén annak a' gonoszságnak, mellyet az ő Chesapeake nevezetü fregatjokkal minden kihívás nélkül miveltek; nem vólnának a' férfüi nevezetre méltók, ha ezen nagy megsértettetések ellen bosszúállásra való készségeket ki nem nyilatkoztatnák.“

(A' többi következik.)

Az üstökös Tsillagokról.

E' világnak tudatlanabb, 's pallérozatlanabb része tellyes lévén ezekről a' nagy égi testekről bal vélekedésekkel, és azokat hol véres háború, hol éhseg, hol doghalál, hol özön víz, hol földindulás, hol egyéb világra következhető inségek előjáró postainak tartván: ezekre nézve szükségesnek itiltük azon égi testekről az üstökös tsillagokról néhány jegyzéseket tenni.

Miolta a' Krónikáknak Írói e' világ nevezetesebb történeteire jobban figyelmezní, és azokat szorosabban fel jegyzeni kezdték, 500 bujdosó tsillagokról (Cometákról) tesznek emlékezetet. — Ezek közül az ó Testamentomi idő Lalatt 76 *); az új Testamentomi időben, az első esztendőttől fogva 603-ik esztendőig 100; 604-ik esztendőttől fogva 1107 esztendőig 100; 1108-ik esztendőttől fogva 1461-ik esztendőig 100; 1461-ik esztendőttől fogva 1697-ikig ismét 100, és 1698-iktól fogva mostanig 50 bujdosó tsillagok laltattak az ég kárpitján; következésképen sokkal több üstögös tsillagok jelentek meg az új világban mint az ó világban. Az üstökös tsillagok számát igen szoroffan fel jegyzette egy Pilgram nevezetű Német Országgi Tudos, szorosabban és tökéletesebben mint

---

*) Hihetőképen több is vólt az ó időben, hanem későn kezdték a' Chronographusok azokat fel jegyzeni.

a' Berlini Astronomica tablában fel jegyeztetve vannak.

A' régiek sok mindenféle ábrázatban látni mondattak az üstökös tsillagokat. A' 76-ik esztendőbéli nyil; a' 384 és 394 ik esztendőkbéli ofzlop; a' 405 és 1450-ik esztendőbéli hegyes tör; az 1009 és 1351-ik esztendőkbéli gerenda; az 1391-ik esztendőbéli tüzes fejsze; és az 1394-ik esztendőbéli nyárs formájúak voltak. — Az 1529-ik esztendőben 4 üstökös tsillagok láttattak az égen, mellyek egymás ellenébe állottak, és e' világ négy része fele fordították farkaikat. — A' Krifus születése előtt láttatott üstökös tsillag fénye az ég egy harmad részét foglalta el; a' K. U. születése előtt 150 esztendővel megjelent ű. tsillag pedig hasonló nagyságú volt a' naphoz, és az éjelt egészlen meg világosította. — Az újabb időkben az 1680-ik esztendőben láttatott üstökös tsillag leg rettentőbb volt, mellynek farka olly hosszú volt, mint 140 egymást érő tellyes höld sugárai, és olly közel volt a' naphoz, hogy annak hévsége 28000-szer erősebb volt, mint a' leg melegebb nyárnak, vagy 2000-szer erősebb mint a' tüzes vasnak melegsége.

Mivel ez a' rettentő hévségű üstökös tsillag el nem enyészett, bizonyoffan nem valamely ködből állott, a' mint néhány természet vizsgálók állatták. És éppen ez a' része előttünk leg eszmáretlenebb, mivel S e n e c a idejétől fogva, a' ki az üstökös tsillagokat különös Planétáknak avagy

bujdosó tsillagoknak nevezte és tartotta, a' mi időkig, az égi testeknek természetekről bizonytalan értelemmel vannak a' Tudósok, ámbár azoknak futásokat meg lehetősen meg határoztak légyen is. A' tapasztalásokból következő tárgyakat lehetett az üstökös tsillagokról ki tanulni, hogy többire mindenik fejből és farkból áll, hogy messze látó tsökön meg vizsgálattván a' fejek valamely vastaggombolyagból áll, 's azt sűrű gőz veszi körül. — A' farkok mindenkor lefelé van a' naptól fordúlva, és a' merré a' feje fordul, arramegyen a' farka is, ha a' napféle megyen a' feje, a' farka is követi, ha pedig a' naptól a' földfelé jön, a' feje követi a' farkát. — Hogyha az üstökös tsillag a' naphoz közelit, úgy tettik, mintha a' gombolyagját el vesztené, és gőzzé változna által, melly az atmosphaeráját meg nagyítja, és a' farkát meghosszabítja. — Másképen láttatik az üstökös tsillag akkor, midőn a' naptól vissza tér; akkor a' fején lévő gombolyagok egészen el enyésznek, és sűrű gőz veszi körül a' farkát. — Azokból a' le rajzolásokból, a' mellyeket Heinsius az üstökös tsillagokról jó tükörből csinált messze látó tsön készítettett, szembe ötlöképen ki tettik, hogy az azokat körülvevő atmosphaera avagy gőzölgés a' farkával egyetemben, a' fejek gombolyagjainak feloldásából támadnak. — A' farkok mindenkor olly vékony, és olly világos, hogy azokon által az álló tsillagokat is lehet látni. Hogyha tehát oda fel az égen is úgy volna mint alól a' földön, nem egyébből állának az üstökös tsillagok, hanem abból a' matériából, mellyet a' nap ereje gőzzé által

változtatik, és a' melly sok millió mértföldni hosszaságú farkába tovább hajtattatik.

(A' többi következik.)

* *

Hiradás.

Rogács József ifjú Magyar Szabó mester, néhai Rogács Pál udvari Magyar Szabónak a' fia, a' ki az itt lakó, sőt az idegyakorta jött Magyar Uraságok előtt is igen esméretes vólt, és a' Magyar Nemes testörző Seregnék is 20 ezrtendőnél tovább szolgált, ennek az el múlt 1807-dik ezrtendő December hólnapjában meg halalázott Rogács Pál hires Magyar Szabómesternek a' fia Rogács József mind meg hólt édes atya hasznos szolgálatjára, mind tulajdon alkalmazos vóltára, és a' Szabómesterségben való esméretére nézve, mind a' Magyar Nemes testörző Seregnél fel vétetett, mind sok itt lakó Magyar Uraságoknak szolgálatjokban meg tartatott. Ez az ifjú Szabómester a' Magyar Publicum szolgálatjára magát ajánlya, és arra kötelezi, hogy azoknak, a' kik őtet meg keresik, leg nagyobb készséggel, serénységgel, és betsülléttel fog szolgálni. Mostani lakása az úgy nevezett Bauernmarkton, az ezüst ló tzierü és 629-dik számú házban vágyon.

D. D. S.